

Mae'r ddogfen yma ar gael yn y Saesneg

Cynllun Cydraddoldeb Strategol - Adroddiad Blynyddol 2021/22

Cyflwyniad

Croeso i ail adroddiad blynyddol Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd (Swyddfa'r Comisiynydd) a Heddlu Gwent ar y Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar y Cyd (y Cynllun) 2020-24. Mae'n dangos rhai o'n gweithgareddau yn ystod 2021/22 sydd wedi cyfrannu at yr amcanion cydraddoldeb a amlinellir yn y Cynllun.

Mae deall ein data wedi bod yn sail i'n gweithgarwch yn ystod dwy flynedd gyntaf y Cynllun. Rydym wedi canolbwyntio'n benodol ar ddata hil ac ethnigrwydd; fodd bynnag, rydym wedi ceisio gwella'r gwaith o gasglu a chofnodi data sy'n berthnasol i bob nodwedd warchoddedig. Rydym wedi parhau i weithio gyda Heddlu Gwent i ddatblygu fframwaith perfformiad a phhecyn data newydd. Mae hyn yn ein helpu ni i ddeall a chraffu yn well ar sut mae Heddlu Gwent yn cyflawni yn erbyn blaenoriaethau Cynllun Heddlu a Throsedd Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ar gyfer 2021-25.

Rydym wedi parhau i weithio gyda phartneriaid a chymunedau i roi sylw i broblemau a heriau cyson fel camddefnydd o bwerau'r heddlu, anghydraddoldeb hiliol a hiliaeth systemig, ac ymddiriedaeth a hyder yn y gwasanaeth heddlu. Bydd y gwaith hwn yn parhau trwy gydol 2022/23, fel y cyfeirir ato yn y ddogfen hon.

Ar ôl llacio cyfyngiadau COVID-19, cawsom fynd yn ôl i ymgysylltu wyneb yn wyneb â'r gymuned. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi bod ar grwydr ledled Gwent, yn codi ymwybyddiaeth o rôl Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd (y Comisiynydd) mewn plismona a datblygu ein dealltwriaeth o faterion sy'n effeithio ar ein cymunedau.

Rydym wedi parhau i groesawu swyddogion newydd i Heddlu Gwent yn rhan o Ymgyrch Uplift. Mae gwaith ymgysylltu â'n cymunedau amrywiol wedi cyfrannu at nifer y swyddogion newydd o gefndiroedd Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol.

Rydym wedi chwarae rhan fawr yn natblygiad Cynllun Gweithredu Gwrth Hiliaeth ar gyfer Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru. Bydd y cynllun hwn yn llywio gwaith pellach yng Ngwent i fynd i'r afael â hiliaeth a sicrhau bod cydraddoldeb hiliol yn sail i'n systemau, polisïau a'n harferion, gan helpu i gryfhau hyder y cyhoedd yn y gwasanaethau plismona rydym yn eu darparu.

Yn ystod y flwyddyn cafodd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol ei ddiweddarau i adlewyrchu blaenoriaethau newydd y Cynllun Heddlu a Throsedd. Nid oedd angen newid yr amcanion cydraddoldeb.

Ceir rhagor o wybodaeth am waith Swyddfa'r Comisiynydd a'r mentrau sy'n cael eu crybwyll yn yr adroddiad hwn ar ein gwefan [Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd Gwent | Gwent Police and Crime Commissioner \(pcc.police.uk\)](https://www.pcc.police.uk).

Cefnogi Pobl sy'n Agored i Niwed

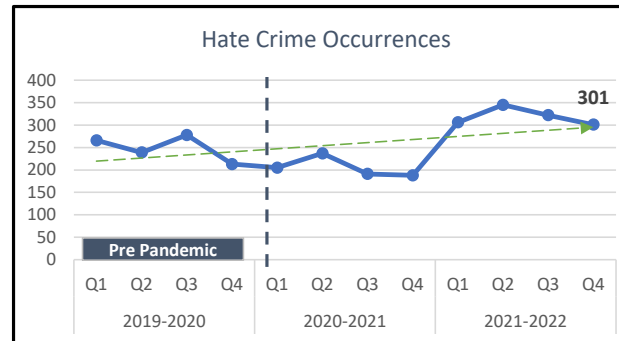
1,342
o
droseddau
casineb
wedi'u
cofnodi

Troseddau casineb

Cynyddodd nifer yr achosion o droseddau casineb a gofnodwyd gan yr heddlu i lefelau cyn y pandemig.

Mae gwaith ymgysylltu â chymunedau a phartneriaid a digwyddiadau lleol a chenedlaethol wedi cyfrannu at y cynnydd hwn.

55% hil
20% anabledd
19% homoffobig
1% crefydd
5% transffobig

Cod Ymarfer Dioddefwyr

Mae'r cynllun cydymffurfio peilot rhwng comisiynwyr yr heddlu a throsedd Gwent a De Cymru yn mesur perfformiad cyfiawnder troseddol yn erbyn 12 hawl y dioddefwr. Mae'r hap-sampl yn canolbwyntio ar gam-drin domestig, treisio a throseddau rhywiol difrifol, troseddau casineb a throseddau yn erbyn y person. Bydd y cynllun peilot yn cael ei gyflwyno ledled Cymru yn 2022/23 ac yn cael ei fonitro gan Fwrdd Strategaeth Cyfiawnder Troseddol Gwent (CJSB) a Thasglu Dioddefwyr a Thystion Cymru Gyfan.

Safle newydd ar gyfer rhoi tystiolaeth o bell

Lansiwyd y safle ym mis Mawrth 2022 ac mae'n caniatáu i dystion agored i niwed a thystion sy'n teimlo dan fygythiad (menywod yn bennaf) roi tystiolaeth o bell i lys barn, gan leihau'r ofn, y straen a'r pryder sy'n aml yn gysylltiedig â rhoi tystiolaeth yn bersonol. Bydd CJSB Gwent, dan gadeiryddiaeth y Comisiynydd, yn monitro defnydd o'r safle.

Codi ymwybyddiaeth o gam-drin pobl hŷn

Tynnodd gweminar ar-lein ar gyfer gweithwyr rheng flaen proffesiynol, a gynhaliwyd gan y Comisiynydd, sylw at effaith ddinistriol cam-drin pobl hŷn. I nodi Diwrnod Ymwybyddiaeth Cam-drin Pobl Hŷn ym mis Mehefin, dysgodd y rhai a oedd yn bresennol am y mathau o gamdriniaeth a'r rhwystrau cymhleth mae pobl hŷn yn eu profi'n aml wrth geisio cymorth.

SBOTOLAU AR...

Y Tasglu Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) ar gyfer Cymru

Mae Tasglu VAWDASV ar gyfer plismona yng Nghymru'n cael ei gadeirio ar y cyd gan Ddirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gwent, gyda'r prif nod o newid ymateb yr heddlu i drais yn erbyn menywod a merched. Gan weithio gyda phartneriaid allweddol yn cynnwys Llywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru, ynghyd â phartneriaid cyfiawnder troseddol eraill, mae'r Tasglu hefyd yn ceisio gwella hyder y cyhoedd ym mhob gwas cyhoeddus.

Dargyfeirio troseddwr benywaidd ac oedolion ifanc

Mae arfarniad annibynnol o'r Dull System Gyfan i Fenywod a'r gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar 18-25 yn dangos bod y rhai sy'n gysylltiedig â nhw yn ymgysylltu mwy gyda'r system cyfiawnder troseddol a gwasanaethau cymorth eraill. Mae'r rhaglenni hyn hefyd yn cyfrannu at ddargyfeirio menywod a phobl ifanc rhag cyswllt gyda'r system cyfiawnder troseddol yn y dyfodol.

Dros
2000

o atgyfeiriadau am gymorth ymyrraeth gynnar a chymorth dwys

Cefnogi Pobl sy'n Agored i Niwed

2,761

o ddiodefwyr wedi cael cymorth yn y 100 diwrnod cyntaf

Dros

30,000

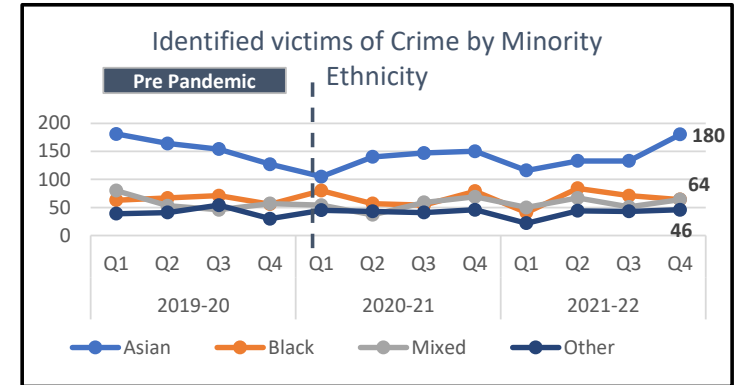
o atgyfeiriadau diodefwyr wedi'u derbyn hyd at 31 Mawrth

Uned Gofal Dioddefwyr newydd

Lansiwyd yr Uned Gofal Dioddefwyr ym mis Gorffennaf 2021 yn y ganolfan amlasiantaeth i ddiodefwyr, Connect Gwent (a ariennir gan Swyddfa'r Comisiynydd). Mae 19 swyddog gofal diodefwyr yn gweithredu fel pwynt cyswllt i ddiodefwyr o'r adeg y byddant yn riportio trosedd hyd at ddiwedd y broses cyfiawnder troseddol. Maent yn gweithio'n agos gyda swyddogion i sicrhau bod diodefwyr yn derbyn newyddion rheolaidd am yr ymchwiliad maent yn rhan ohono.

Mae'r swyddogion gofal diodefwyr wedi cael eu hyfforddi i asesu anghenion unigolyn diodefwyr a chynnig cymorth pwrpasol.

Gall hyn fod yn gysylltiedig â nodweddion gwarchoddedig neu fregusrwydd penodol. Mae'r Uned Gofal Dioddefwyr yn gweithio gydag asiantaethau partner i atgyfeirio diodefwyr ar gyfer mwy o gymorth os oes angen.

Connect Gwent

Mae gwasanaethau eraill a gomisiynwyd gan Swyddfa'r Comisiynydd ar gyfer diodefwyr yn cynnwys:

Gweithiwr
Achosion Pobl
Hŷn Age Cymru:

100

o ddiodefwyr
wedi cael
cymorth

Gwasanaeth Plant
a Phobl Ifanc
Umbrella Cymru:

267

o ddiodefwyr
wedi cael cymorth

Gwasanaethau VAWDASV

Mae Swyddfa'r Comisiynydd yn aelod o Fwrdd Rhanbarthol a Grŵp Comisiynu Strategol VAWDASV Gwent.

Mae'r Comisiynydd yn parhau i ddarparu cyllid ar gyfer gwasanaeth Eiriolwr Trais Domestig Annibynnol (IDVA) ac Eiriolwr Trais Rhywiol Annibynnol (ISVA)

£857,956

wedi'i
ddyfarnu i
wasanaethau
VAWDASV

Ymyrraeth a Chymorth Iechyd Meddwl

Mae'r Tîm Brysbennu Iechyd Meddwl yn gweithio yn yr Ystafell Rheoli Cyswllt a Galwadau ac mae'n parhau i fod yn gaffaeliad gwerthfawr i Heddlu Gwent a'n cymunedau, yn darparu cymorth ymyrraeth gynnar a helpu i atal anfon swyddogion heddlu allan yn ddiangen. Mae'r tîm wedi cyfrannu at ddatblygu'r arfer o adnabod a rhoi sylw i ddigwyddiadau'n ymwneud ag Anhwylder Ymddygiad Dwys.

Mae Ymarferydd Lles Iechyd Meddwl yn gweithio yn Connect Gwent hefyd, yn rhoi cyngor a chymorth i ddioddefwyr ag anghenion iechyd meddwl. Dywedodd y rhan fwyaf o unigolion eu bod yn teimlo eu bod yn gallu ymdopi'n well, bod ganddynt fwy o wybodaeth a'u bod wedi'u grymuso i weithredu o ganlyniad i'r cymorth maent wedi ei gael.

177

o
ddioddefwyr
wedi cael
cymorth

Prosiect Allgymorth BAWSO

Mae BAWSO yn rhoi cymorth i gymunedau ac unigolion Du ac Ethnig Leiafrifol sy'n cael eu heffeithio gan gamdriniaeth, trais a cham-fanteisio ac na fyddent o bosibl yn riportio eu profiadau wrth yr heddlu.

Dechreuodd y prosiect ar ddiwedd 2021 gyda chymorth a riannol gan Swyddfa'r Comisiynydd. Roedd y prosiect hefyd yn atgyfeirio pobl at gymorth allanol fel tai, gwasanaethau IDVA, iechyd neu wasanaethau cyfreithiol.

28

o fenywod wedi
cael cymorth
hyd yn hyn

Panel Craffu ar Gyfreithlondeb

Cyfarfu Panel Craffu ar Gyfreithlondeb Swyddfa'r Comisiynydd, sy'n cynnwys aelodau'r Grŵp Cynghori Annibynnol, bedair gwaith yn ystod y flwyddyn, i adolygu pwerau stopio a chwilio a defnyddio grym yr heddlu, gan ganolbwyntio ar anghydraddoldeb hiliol. Adolygwyd detholiad ar hap o fideos camera corff a chofnodion stopio a chwilio.

Rhodddwyd adborth i Heddlu Gwent ar ansawdd y rhesymau dros stopio a chwilio a defnyddiwyd yr adborth hwn i gefnogi gwelliant parhaus. Roedd themâu yn cynnwys diffyg manylion yn y sail dros stopio a chwilio, sail wan stopio oherwydd 'arogl canabis', a'r angen am fwy o gyfiawnhad ar gyfer y digwyddiad.

48%

ar sail
gref

38%

ar sail
gymedrol

14%

ar sail
wan

Mae adroddiadau llawn yn cael eu cyhoeddi ar wefan Swyddfa'r Comisiynydd, ynghyd â dogfen crynodeb o waith y Panel Craffu ar Gyfreithlondeb.

Grŵp Cynghori Annibynnol

Rydym yn parhau i ymgysylltu a'r Grŵp Cynghori Annibynnol a chefnogi'r rhan mae'n ei chwarae o ran craffu annibynnol a herio.

Yn ogystal â'r Panel Craffu ar Gyfreithlondeb hirsefydlog, rydym wedi gweithio gyda Heddlu Gwent i adolygu prosesau craffu presennol a sefydlu rhai newydd, gan gynnwys troseddau casineb, y ddalfa, gwarediadau y tu allan i'r llys a gweithgareddau eraill a allai gael effaith anghymesur ar ein cymunedau amrywiol.

6

cais am
gymorth gan
heddluoedd
eraill ynghylch
craffu yn
annibynnol ar
stopio a
chwilio.

Dulliau Plismona sy'n Canolbwyntio ar y Plentyn

Mae mwy o waith gyda Heddlu Gwent a phartneriaid wedi datblygu ein dulliau plismona sy'n canolbwyntio ar y plentyn. Bydd Strategaeth Plismona sy'n Canolbwyntio ar y Plentyn yn cael ei chyhoeddi yn 2022/23 gyda'r nod o:

- Feithrin gwell cydberthnasau a chwalu rhwystrau rhwng Heddlu Gwent a phlant a phobl ifanc
- Atal plant a phobl ifanc rhag cael eu tynnu i mewn i droseddu a'r system cyfiawnder troseddol
- Gwella canlyniadau cyfiawnder troseddol i blant a phobl ifanc
- Gwella gwasanaethau i blant sydd wedi dioddef trosedd a'r rhai sydd wedi bod yn agored i gam-drin domestig.

Cynllun Peilot - Grŵp Craffu Ieuentid

Gweithiodd Swyddfa'r Comisiynydd gyda Heddlu Gwent ac Ysgol John Frost i greu cynllun peilot ar gyfer Grŵp Craffu Ieuentid yn ystod 2021/22. Cymerodd naw gwirfoddolwr o flwyddyn 10 ac 11 ran. Rhodddwyd adborth ar sefyllfaoedd a welwyd ar gamerâu corff, gan gynnwys stopio a chwilio a defnyddio grym, fel gefynnu, yn ystod arést. Defnyddir hwn ochr yn ochr ag adborth y Panel Craffu ar Gyfreithlondeb i gefnogi prosesau gwella parhaus Heddlu Gwent.

Bydd y cynllun peilot yn cael ei adolygu yn barod ar gyfer blwyddyn ysgol 2022/23 a bydd yr hyn a ddysgwyd yn ystod y flwyddyn yn cael ei ddefnyddio i wella'r broses.

SBOTOLAU AR...

Mynd i'r afael â Hiliaeth yn y maes Cyfiawnder Troseddol

Mae CJSB Gwent yn cyfrannu at y Tasglu Cydraddoldeb Hil yn y System Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru. Bu'r aelodau'n rhan o ddatblygu Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliaeth yn y System Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru, gydag uwch swyddogion o Swyddfa'r Comisiynydd a Heddlu Gwent yn arwain grwpiau gorchwyl a gorffen ar gyfer ymgysylltu â'r gymuned a data'n ymwneud â hil.

Bydd y Cynllun Gweithredu'n cael ei gyhoeddi yn hwyrach yn 2022. Bydd camau gweithredu a chanlyniadau priodol yn rhan o flaenoriaeth Cydraddoldeb Hil Cynllun Gweithredu CJSB Gwent ar gyfer 2022/23.

Panel Apeliadau Fetio

Mae Swyddfa'r Comisiynydd yn aelod o'r Panel Apeliadau Fetio. Mae'r Panel yn adolygu pob achos lle mae ymgeiswyr â nodweddion gwarchoddedig cysylltiedig ag ethnigrwydd, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd ac ailbennu rhywedd wedi methu'r broses fetio. Mae'r Panel yn helpu i sicrhau tryloywder y prosesau a phenderfyniadau fetio. Mae adolygu'r rhesymau dros wrthod pobl â nodweddion gwarchoddedig yn rhywbeth ychwanegol mae'r Panel yn canolbwyntio arno, yn hytrach na'r prif bwrpas.

Adolygiad Annibynnol o Stopio a Chwilio

Comisiynodd Heddlu Gwent adolygiad annibynnol o stopio a chwilio i hybu gwelliant parhaus ac i helpu i roi sylw i heriau parhaus sy'n gysylltiedig ag anghydraddoldeb. Yn rhan o hyn, rhoddwyd ystyriaeth i swyddogaeth proses Panel Craffu ar Gyfreithlondeb Swyddfa'r Comisiynydd. Derbyniwyd sylwadau cadarnhaol am y cyfraniadau a wnaed, effeithiolrwydd y trefniadau a chanlyniadau'r gwaith craffu. Yn ogystal, roedd canfyddiadau'r adolygiad yn gyson â chanlyniadau sesiynau'r Panel Craffu ar Gyfreithlondeb.

Ymgysylltu â'r Trydydd Sector

Trefnodd Swyddfa'r Comisiynydd ymateb cyfunol ar ran pedwar comisiynydd heddlu a throsedd a phedwar prif gwnstabl Cymru i adroddiad drafft Tîm Cymorth Lleiafrifoedd Ethnig ac Ieuenctid (EYST) 'Black and Minority Ethnic Children and Young People in Wales after COVID-19: Themes emerging from the BME Children and Young People's Round Tables and EYST COVID Fora'.

Roedd yr ymateb yn amlinellu'r gweithgareddau a chamau gweithredu cyfunol a oedd yn cael eu cymryd ledled Cymru i roi sylw i'r themâu a nodwyd. Gwnaethom annog a chefnogi ymgysylltu parhaus rhwng plismona ac EYST hefyd i helpu i wella rhai o'r materion a godwyd.

Trosglwyddo plant o ddalfa'r heddlu

Mae trosglwyddiadau'n cael eu monitro yn CJSB Gwent. Mae adroddiadau blynyddol yn rhoi golwg gyffredinol ar y gwaith craffu a'r arfer da rhwng Heddlu Gwent a'r Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid.

12

o bobl ifanc
dan 18 oed
wedi eu cadw
yn y ddalfa ar
ôl cael eu
cyhuddo

4

o bobl ifanc
dan 18 oed
wedi eu cadw
yn y ddalfa yn
lle llety diogel

Anghydraddoldeb yn y Ddalfa

Gwnaethom weithio gyda Heddlu Gwent i sefydlu Panel Craffu ar Anghydraddoldeb yn y Ddalfa.

Mae'r Panel yn craffu ar bwerau'r heddlu fel noeth chwiliadau, defnydd o rym, a chadw pobl yn y ddalfa, yn benodol pobl o gefndiroedd Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol. Caiff cyfreithlondeb y gweithredoedd hyn ei ystyried hefyd. Rhoddir adborth lle ceir cyfleoedd i wella ymarfer, goruchwyliaeth neu i ddysgu.

Y Cynllun Ymwelwyr Annibynnol â Dalfeydd

Rydym yn dal i gydgyssylltu cynllun Ymwelwyr Annibynnol â Dalfeydd effeithiol. Mae gwirfoddolwyr y cynllun Ymwelwyr Annibynnol â Dalfeydd yn gwirio lles pobl sy'n cael eu cadw yn y ddalfa i sicrhau bod eu hanghenion yn cael eu diwallu. Maent yn gwirio cyflwr celloedd ac ardaloedd y ddalfa hefyd, ac yn adrodd ar unrhyw bryderon neu broblemau, neu'n eu huwchgyfeirio i gael eu datrys. Wrth i gyfyngiadau COVID lacio, ail ddechreuodd ymweliadau wyneb yn wyneb. Mae Fframwaith Perfformiad ar gyfer y cynllun yn cofnodi canlyniadau ymweliadau yn ystod y flwyddyn. Caiff adroddiadau a chofnodion eu cyhoeddi ar wefan Swyddfa'r Comisiynydd.

8,990

o bobl wedi eu
cadw yn y
ddalfa yn ystod
2021/22

123

o'r rheini a
gadwyd yn
y ddalfa
wedi gofyn
am
wasanaeth
au
cyfieithu

180

o'r rheini a
gadwyd yn y
ddalfa wedi cael
eu cyfweld gan
ymwelwyr
annibynnol â
dalfeydd trwy
ymweliadau neu
alwadau

Mae adborth ar y cynllun Ymwelwyr Annibynnol â Dalfeydd yn cadarnhau perfformiad da gan Heddlu Gwent trwy gydol y flwyddyn.

Mynediad, Ymgysylltu a Chydlyniant

Fframwaith Perfformiad

Rydym wedi parhau i weithio gyda Heddlu Gwent i ddatblygu Fframwaith Perfformiad effeithiol sy'n dangos perfformiad Heddlu Gwent a Swyddfa'r Comisiynydd. Wrth ddatblygu'r Fframwaith Perfformiad, rydym wedi ymgysylltu'n rheolaidd â'r Panel Heddlu a Throsedd sy'n dwyn y Comisiynydd i gyfrif, i sicrhau bod yr wybodaeth a ddarperir yn sicrhau tryloywder ac atebolrwydd cyhoeddus ehangach.

Wrth ddatblygu'r Fframwaith, rydym wedi parhau i ganolbwyntio ar ansawdd ac uniondeb data sefydliadol hefyd, gan gynnwys gwaith monitro amrywiaeth. Mae'r Fframwaith wedi cael ei ddefnyddio i lywio'r adroddiad hwn hefyd.

Ymgysylltu ynghylch y Cynllun Heddlu a Throsedd

Er mwyn datblygu Cynllun yr Heddlu a Throsedd 2021-2025, gwnaethom ymgysylltu'n helaeth gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid allweddol. Derbyniwyd **1,892** ymateb. Roedd **14%** o'r ymatebion gan ddiodefwyr trosedd.

Mae'r gweithgarwch hwn yn helpu i sicrhau bod y Cynllun yn adlewyrchu barn amrywiol ein gwahanol gymunedau ac yn rhoi gwell dealltwriaeth i'r Comisiynydd o'r hyn sydd o bwys i bobl Gwent, rhanddeiliaid allweddol, a'n partneriaid plismona.

58% wedi darparu gwybodaeth amrywiaeth	10% o'r ymatebion gan bobl ethnig leiafrifol	14% wedi datgan anabledd	1.7% o ymatebwyr yn lesbiaidd, hoyw, deurywiol neu drawsrywiol
			1.8% o ymatebwyr yn anneuaid

Dogfennau Hygyrch

Rydym wedi cynnal adolygiad llawn o hygyrchedd, wedi'i gefnogi gan gynllun gweithredu, i sicrhau bod yr wybodaeth a'r cyhoeddiadau rydym yn eu cynhyrchu yn hygyrch i'r cyhoedd, yn arbennig pobl â gwahanol anableddau. Mae'r adolygiad hwn yn cynnwys adroddiadau, cyhoeddiadau, a'n gwefan. Bydd y gwaith sy'n deillio o'r adolygiad yn cael ei gwblhau yn ystod 2022/23.

Heddlu Bach

Mae'r rhaglen Heddlu Bach a ddechreuwyd gan Swyddfa'r Comisiynydd yn mynd o nerth i nerth. Cynigir y rhaglen i bob plentyn oed ysgol gynradd yng Ngwent, gan gynnwys rhai gydag Anghenion Dysgu Ychwanegol ac mae'n cynnwys aelodau ifanc cymuned Mosg Berea. Mae'r rhaglen yn ffordd hwyliog, ryngweithiol i blant ddysgu sgiliau newydd, magu hyder yn eu galluoedd a chwarae rhan weithredol yn eu cymuned. Mae'n meithrin ymddiriedaeth a hyder rhwng yr heddlu a phlant ac yn helpu i greu mwy o gydlyniant cymunedol yn y gymuned ehangach.

Mae dros **100** o ysgolion a **1,600** o blant 9 i 11 oed yn rhan o'r Heddlu Bach, gan gynnwys plant o'n cymunedau amrywiol.

SBOTOLAU AR...

Gweithio gyda Chymunedau

Yn ystod Wythnos Ymwybyddiaeth o Drosedd Casineb, gwnaethom ymuno â grŵp cyfeillgarwch anabledd lleol, My Mates, i ymchwilio i ddealltwriaeth a phrofiadau pobl o droseddau casineb. Cyfrannodd y grŵp at weithdy gyda Swyddfa'r Comisiynydd a Mencap Cymru i gyd-gynhyrchu deunyddiau Hawdd eu Darllen i helpu pobl ag anableddau i ddeall yn well sut i riportio digwyddiadau troseddau casineb a cheisio cymorth.

Yn dilyn cyfarfod gyda Chomisiynydd Plant Cymru, Sally Holland, a'r Dirprwy Gomisiynydd, gwnaethom hwyluso gweithdy Mannau Diogel gyda disgyblion Roma o Ysgol Gynradd Maendy i nodi llefydd yn y gymuned lle roeddent yn teimlo'n ddiogel ac yn annïogel. Cafwyd cefnogaeth i'r gweithdai gan swyddogion Heddlu Gwent, a fu'n gwrando ar bryderon disgyblion ac yn tawelu meddwl lle'r oedd angen. Mae hyn yn rhan o'n gwaith ehangach i roi plant a phobl ifanc wrth wraidd penderfyniadau, a bydd yr wybodaeth yn cael ei defnyddio wrth ddatblygu cynlluniau plismona lleol.

Mynediad, Ymgysylltu a Chydlyniant

Cofio a Dathlu

Ynghyd â Heddlu Gwent, partneriaid a'n cymunedau gwnaethom gofio a dathlu nifer o ddigwyddiadau allweddol, gan gynnwys:

- Diwrnod Stephen Lawrence
- Diwrnod Cofio'r Holocaust
- Diwrnod Rhuban Gwyn (cam-drin domestig)
- Cofio Srebrenica (dioddefwyr hil-laddiad)
- Mis Hanes LHDT+
- Mis Hanes Pobl Dduon
- Diwrnod Rhyngwladol Menywod

Hawl i Holi Ieuenctid

Cynhaliwyd ein pedwerydd Hawl i Holi Ieuenctid mewn partneriaeth â Fforwm Rhanbarthol Ieuenctid Gwent a rhoddodd gyfle i bobl ifanc ofyn cwestiynau i banel o bobl broffesiynol sy'n gwneud penderfyniadau yn y sector cyhoeddus. Ymysg y themâu roedd diogelwch menywod a merched, gwasanaethau iechyd meddwl i bobl ifanc a throseddau casineb yn ein cymunedau. Bydd sylwadau o'r sesiwn yn cael eu defnyddio i sbarduno gwelliannau yn y gwasana plismona rydym yn eu darparu.

Galwadau ffôn cymunedol

Gwnaethom barhau i gymryd rhan yng ngalwadau ffôn cymunedol misol Heddlu Gwent, gan sicrhau cyswllt cyson â'r gymuned trwy gydol cyfyngiadau COVID a thu hwnt. Helpodd y galwadau ffôn cymunedol i roi cefnogaeth a sicrwydd i'n cymunedau Du ac Asiaidd trwy gydol y pandemig a bydd eu swyddogaeth yn ein prosesau ymgysylltu a chyfathrebu yn cael ei hadolygu yn ystod 2022/23.

Dros
60
o gyfranwyr
o bob rhan
o Went.

Gweithio gyda phartneriaid

Mae Swyddfa'r Comisiynydd wedi cymryd rhan mewn amryw o fyrddau partneriaeth strategol sy'n cefnogi ein cymunedau, gan gynnwys:

- Byrddau Tensiynau a Chasineb Cymru Llywodraeth Cymru
- Tri Bwrdd Rheoli Lleol y Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid yng Ngwent
- Bwrdd Rhanbarthol a Chomisiynu Strategol VAWDASV Gwent
- Grŵp Llywio Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru
- Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus Gwent
- Gwent Mwy Diogel (diogelwch cymunedol)
- Bwrdd Diogelu Plant ac Oedolion

Chwalu Rhwystrau

Rydym yn parhau i ariannu mentrau gyda'r nod o feithrin ymddiriedaeth a sicrhau cydberthnasau cadarnhaol gyda chymunedau, gan ddargyfeirio pobl oddi wrth drosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, gan gynnwys:

- Sesiynau pêl-droed wythnosol i ffoaduriaid ifanc yng Nghasnewydd (trwy gyfrwng The Gap Cymru a Dyfodol Cadarnhaol)
- Sesiwn bocsi i blant Roma ym Maendy (trwy gyfrwng Dyfodol Cadarnhaol)
- Gweithdai dawnys i blant a phobl ifanc yn Abertyleri (trwy gyfrwng Ffin Dance ac Off the Streets)
- Gweithdai Calan Gaeaf i blant a phobl ifanc yng Nghasnewydd (trwy gyfrwng Urban Circle)

Mae sesiynau'n helpu i godi ymwybyddiaeth o droseddau cyllyll a chyffuriau, ymddygiad gwrthgymdeithasol, a phroblemau eraill sy'n

Creu Gweithlu Cynrychioliadol a Hyrwyddo Tegwch

Cynlluniau Cyflogwr

Rydym wedi ymroi i fod yn gyflogwr Chwarae Teg ac rydym wedi ennill gwobr arian. Mae'r cynllun yn annog arferion gweithio cynhwysol a datblygiad gweithwyr. Rydym yn parhau i ddatblygu ac ymgorffori canlyniadau ac argymhellion, gan ymgysylltu'n rheolaidd â staff i sicrhau eu bod yn rhan o'r gwaith cynllunio busnes a gwneud penderfyniadau.

Rydym wedi cadw ein statws Hyderus o ran Anabledd a byddwn yn parhau i weithio i ganfod cyfleoedd i wella yn y maes hwn.

SBOTOLAU AR...

Cynyddu Amrywiaeth yn y Gweithlu

Rydym yn dal i gefnogi Heddlu Gwent wrth iddo weithio i gael cynrychiolaeth ethnig leiafrifol o 5.1% yn y gweithlu.

Mae prosesau recriwtio yn dal ar y trywydd iawn ar ddiwedd ail flwyddyn Ymgyrch Uplift.

Byddwn yn ymgysylltu mwy â'r Coleg Plismona a Chyngor Cenedlaethol

Penaethiaid yr Heddlu i fanteisio i'r eithaf ar gyfleoedd recriwtio a chadw ar gyfer swyddogion a staff.

Caiff data gweithlu Swyddfa'r Comisiynydd ei gyhoeddi ar ein gwefan ac rydym yn cydnabod diffyg amrywiaeth o fewn y sefydliad. Rydym yn parhau i ymgysylltu â'n cymunedau, gan godi ymwybyddiaeth o swyddogaethau a chyfrifoldebau staff Swyddfa'r Comisiynydd ac unrhyw swyddi gwag.

Byddwn hefyd yn defnyddio gweithredu cadarnhaol i helpu i ddenu ymgeiswyr o gefndiroedd amrywiol.

3.4%

o swyddogion Heddlu Gwent o gefndiroedd ethnig leiafrifol

1.3%

o staff yr heddlu o gefndiroedd ethnig leiafrifol

Dod yn weithlu gwybodus

Rydym yn gweithio gyda Heddlu Gwent i sicrhau bod rhaglen hyfforddiant cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant effeithiol a chynaliadwy yn cael ei chynllunio a'i darparu i'r holl swyddogion a staff (gan gynnwys Swyddfa'r Comisiynydd, lle y bo'n briodol). Ategir hyn gan waith hil Cyfiawnder Troseddol Cymru sy'n canolbwyntio ar addysg a hyfforddiant i ddatblygu gweithlu diwylliannol gymwys a gwybodus.

Mae Swyddfa'r Comisiynydd wedi ymroi i fod yn sefydliad sy'n dysgu ac mae'n buddsoddi bob blwyddyn ar gyfer datblygiad staff. Rydym hefyd yn defnyddio ein sesiynau 'Cwrdd i Ffwrdd' i gefnogi a datblygu ymwybyddiaeth staff o faterion cydraddoldeb ac amrywiaeth.

Datblygu ein Hymrwymiad

Cynhaliodd Swyddfa'r Comisiynydd weithdy yn canolbwyntio ar amcanion y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a chyfraniadau staff a'r tîm i gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Cyfrannodd pob aelod o staff a defnyddiwyd eu sylwadau i lywio Cynllun Cyflawni Cydraddoldeb Swyddfa'r Comisiynydd. Adolygwyd y Cynllun Cyflawni ymhellach gan bob pennaeth maes busnes, gan sicrhau bod gweithgareddau sefydliadol yn cefnogi'r amcanion.

Lles y Gweithlu

Mae Strategaeth Lles Blynnyddol yn amlinellu'r weledigaeth o ran lles ar gyfer yr holl swyddogion a staff. Caiff ei darparu trwy sesiynau 'Dysgu dros Ginio', ac amryw o ddiwyddiadau a chyfraniadau lles gan gynnwys menapos, iechyd meddwl, canserau mewn dynion a menywod, a materion ariannol.

Crëwyd Pecyn Cymorth Lles ac mae ar gael i gefnogi pobl yn y gwaith a thu allan i'r gwaith.

Mae Rhwydwaith Iechyd Dynion newydd, sy'n gysylltiedig â'r Rhwydweithiau Cefnogi Staff, yn codi ymwybyddiaeth o gyflyrau iechyd dynion, ac yn cynnig cefnogaeth.

Caiff sgrinio dyslecsia ei gynnal i bob gweithiwr newydd yn awr i ganfod a oes angen cymorth ychwanegol.

Creu Gweithlu Cynrychioliadol a Hyrwyddo Tegwch

Ymgyrch Dare to Share

Rhannodd cydweithwyr sy'n byw gydag anabledd, niwroamrywiaeth, a chyflyrau iechyd meddwl eu straeon yn rhan o'r ymgyrch Dare to Share newydd. Nod Dare to Share yw herio'r stigma sy'n gysylltiedig â chyflyrau o'r fath. Mae'n rhoi llwyfan i gydweithwyr siarad yn fwy agored am broblemau sy'n effeithio arnynt.

Mae'r ymgyrch yn rhan o'n hymrwymiad ar y cyd â Heddlu Gwent i greu gweithle tosturiol sy'n gwerthfawrogi ac yn parchu cyfraniad pob unigolyn.

Lansiwyd Dare to Share yn ystod Mis Anabledd y DU.

Pencadlys Newydd yr Heddlu

Dechreuodd staff symud i mewn i'r pencadlys newydd ym mis Ionawr.

Mae'r adeilad newydd yn weithle modern, hygyrch a chynaliadwy, ac mae'n cynnig cyfleusterau hygyrch sy'n niwtral o ran y rhywiau, gan gynnwys toiledau ac ystafelloedd newid ac ystafell fyfyr.

Mae trefniadau gweithio ystwyth hefyd yn cyfrannu at les staff trwy ganiatáu iddynt reoli amser yn fwy hyblyg.

Rhwydweithiau Cefnogi Staff

Rydym yn ymgysylltu'n rheolaidd gyda Rhwydweithiau Cefnogi Staff Heddlu Gwent i sicrhau ein bod yn deall problemau penodol yn y gweithle. Defnyddir adborth i lywio ein trafodaethau gyda Heddlu Gwent ac unrhyw benderfyniadau cysylltiedig.

Mae aelodaeth o'r rhwydweithiau yn agored i staff Swyddfa'r Comisiynydd hefyd.

Y Gymraeg

Rydym wedi ymroi i ddatblygu a darparu gwasanaeth plismona dwyieithog yng Ngwent. Mae Strategaeth y Gymraeg ar y Cyd Swyddfa'r Comisiynydd a Heddlu Gwent yn amlinellu ein hamcanion ar gyfer y Gymraeg. Rydym yn dal i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg a orfodir ar y Comisiynydd wrth ddarparu ein gwasanaethau Cymraeg. Cyhoeddir Adroddiad Blynnyddol Cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg Swyddfa'r Comisiynydd bob mis Medi.

Yn ystod y flwyddyn, adolygwyd ein cydymffurfiaeth â'r Safonau gan Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg. Roedd yr adborth yn gadarnhaol a nodwyd bod ein prosesau llywodraethu yn effeithiol o ran cefnogi cydymffurfiaeth sefydliadol.

Gwella Data'r Gweithlu

Yn rhan o'r ymgyrch 'Diogel i Ddweud', mae ansawdd data am nodweddion gwarchoddedig swyddogion a staff wedi gwella llawer.

Mae **6.1%** o swyddogion heddlu wedi datgan anabledd yn awr o gymharu â 2.2% yn 2020/21. Mae hwn yn welliant sylweddol sy'n dangos cyfansoddiad y gweithlu yn well. Bydd Heddlu Gwent a Swyddfa'r Comisiynydd yn parhau i annog a chefnogi swyddogion a staff i ddatgelu eu gwybodaeth bersonol er mwyn datblygu ein dealltwriaeth o anghenion yn y gweithle.

Mae deall data gweithlu o ran hil ac ethnigrwydd hefyd yn rhan o'n hymrwymiad dan y Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliaeth yn y System Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru.

Crynodeb o Weithgareddau Swyddfa'r Comisiynydd ar gyfer Cam 2, Blwyddyn 3: 2022/23

Gweithgareddau Cyffredinol

- Penderfynu sut bydd adolygiad llywodraethu Swyddfa'r Comisiynydd yn ei gwneud yn haws i weld ac adrodd ar ein gwaith mewn cysylltiad â chydaddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant o dan amcanion y Cynllun Cydraddoldeb Strategol
- Cynnal ymarfer asesu strategol i ddeall yn well beth yw effaith gwaith gwrth-hiliaeth Bwrdd Cyfiawnder Troseddol Cymru a Llywodraeth Cymru ar y Cynllun Cydraddoldeb Strategol, gan nodi unrhyw gamau gweithredu pellach gofynnol.
- Cynnal dadansoddiad strategol o gynlluniau'n seiliedig ar gynllun gweithredu hil Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu ac adroddiad / cynllun Cymdeithas Swyddogion Duon yr Heddlu ac unrhyw gynlluniau lleol, rhanbarthol neu genedlaethol cysylltiedig eraill.

Amcan Cydraddoldeb 1 – Cefnogi Pobl sy'n Agored i Niwed

- Gweithio gyda phartneriaid i sicrhau bod y gymuned yn ymwybodol o'r Safle Cyflwyno Tystiolaeth o Bell newydd ac annog dioddefwyr a thystion i'w ddefnyddio.
- Gweithio gyda Heddlu Gwent a phartneriaid i wella gwaith monitro troseddau casineb a phrosesau gwella gwasanaeth.
- Cyflwyno prosesau monitro cydymffurfiaeth â'r Cod Dioddefwyr ledled Cymru.
- Datblygu mwy o waith yn lleol i ddeall a rhoi sylw i fregusrwydd a/neu anghenion lluosog a chymhleth pobl sy'n troseddu.

Amcan Cydraddoldeb 2 - Cyfreithlondeb a Thegwch

- Cefnogi gwaith i gyflawni canlyniadau sy'n cyd-fynd â gwaith anghydaddoldeb cyfiawnder troseddol a amlinellir yn y Cynllun Gweithredu Gwrth-hiliaeth yn y System Cyfiawnder Troseddol yng Nghymru.
- Adolygu canlyniadau a'r hyn a ddysgwyd gan y Grŵp Craffu Ieuencid a defnyddio'r rhain i lywio'r broses yn yr ail flwyddyn.
- Canfod cyfleoedd i wella gwaith monitro amrywiaeth ym mhrosesau adolygu cwynion Swyddfa'r Comisiynydd.
- Sicrhau bod y Panel Craffu ar Gyfreithlondeb yn darparu gwaith monitro a chanlyniadau dysgu effeithiol mewn perthynas â'r prif faterion.

Amcan Cydraddoldeb 3 - Mynediad, Ymgysylltu a Chydlyniant

- Datblygu gwaith cofnodi data cydraddoldeb a'i gorffori mewn dulliau monitro perfformiad.
- Sicrhau bod canlyniadau'r adolygiad o lywodraethu'r Ystâd yn cyfrannu at well gwaith adrodd a phenderfyniadau tryloyw.
- Gweithio gyda Heddlu Gwent a phartneriaid i godi ymwybyddiaeth ac ymgorffori'r Strategaeth Plismona sy'n Canolbwyntio ar y Plentyn newydd.
- Gweithio gyda phartneriaid i ymgorffori'r ddyletswydd economaidd-gymdeithasol mewn plismona yng Nghymru.

Amcan Cydraddoldeb 4 – Creu Gweithlu Cynhwysol a Hyrwyddo Tegwch

- Cynnal a, lle bynnag y bo modd, gwella cydymffurfiaeth cyflogwyr gyda'r gwahanol gynlluniau presennol.
- Canfod cyfleoedd i ddatblygu dysgu a datblygu yn y maes cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant i gefnogi ymwybyddiaeth sefydliadol a chymhwysedd diwylliannol.
- Cefnogi Heddlu Gwent i gyflawni amcanion amrywiaeth yn y gweithlu trydedd flwyddyn Ymgyrch Uplift.
- Gweithio gyda Heddlu Gwent i sicrhau bod rhaglen hyfforddiant cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant effeithiol a chynaliadwy yn cael ei chynllunio a'i darparu i'r holl swyddogion a staff.

Manylion Cyswllt

I gael rhagor o wybodaeth am ein gwaith ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, cysylltwch â:

Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Pencadlys yr Heddlu
Ffordd Parc Llantarnam
Llantarnam
Cwmbrân
Torfaen
NP44 3FW

Ffôn: 01633 642200
E-bostiwch:
Commissioner@gwent.pnn.police.uk

www.gwent.pcc.police.uk

Tîm Amrywiaeth a Chynhwysiant Heddlu Gwent
Pencadlys yr Heddlu
Ffordd Parc Llantarnam
Llantarnam
Cwmbrân
Torfaen
NP44 3FW

Ffôn: 01633 838111
E-bostiwch:
Diversityandinclusion@gwent.pnn.police.uk

www.gwent.police.uk